

نکته: دنباله a_n صعودی (نزوی) است، هرگاه بهازی هر n داشته باشیم:

$$(a_{n+1} - a_n \leq 0) \Rightarrow a_{n+1} - a_n \geq 0.$$

$a_{n+1} - a_n = 4^{n+1} - \alpha(n+1) - (4^n - \alpha n) = 4^{n+1} - 4^n - \alpha = 4^n(4-1) - \alpha \Rightarrow a_{n+1} - a_n = 3 \times 4^n - \alpha \geq 0 \Rightarrow \alpha \leq 3 \times 4^n$
باید بهازی هر $n \in \mathbb{N}$ رابطه بالا برقرار باشد، پس باید بهازی $1 \leq n$ هم برقرار باشد، بنابراین: $12 \leq \alpha$ ، در نتیجه حداقل مقدار α برابر ۱۲ است.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه های ۲۴ و ۳۷ حساب دیفرانسیل و انتگرال

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۳

نکته: اگر دنباله a_n با جملات مثبت صعودی باشد، آنگاه $a_n - \frac{1}{a_n}$ نزوی هستند.

ابتدا ضابطه دنباله را ساده تر می کنیم:

$$a_n = (\sqrt{n} - \sqrt{n+2}) \times \frac{\sqrt{n} + \sqrt{n+2}}{\sqrt{n} + \sqrt{n+2}} = \frac{n - (n+2)}{\sqrt{n} + \sqrt{n+2}} = \frac{-2}{\sqrt{n} + \sqrt{n+2}}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-2}{\sqrt{n} + \sqrt{n+2}} = 0 \quad (**)$$

$$\text{از } (*) \text{ و } (**) \text{ نتیجه می گیریم } a_n \text{ صعودی و همگراست، پس گزینه ۳ پاسخ است.}$$

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۴۷ حساب دیفرانسیل و انتگرال

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۳

نکته: دنباله $\frac{1}{n}(1+n)^n$ صعودی و همگرا به e است.ابتدا ضابطه b_n را به دست می آوریم.

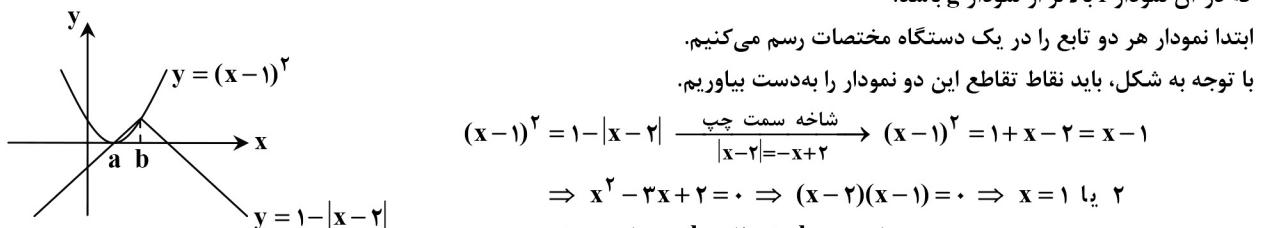
$$b_n = \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{\frac{(n+1)^{n+1}}{(n+1)!}}{\frac{n^n}{n!}} = \frac{(n+1)^{n+1}}{(n+1)n^n} = \frac{(n+1)^n}{n^n} = \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$$

با توجه به نکته بالا، گزینه ۳ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۶ حساب دیفرانسیل و انتگرال

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۱

نکته: برای حل نامعادله $(f(x) > g(x))$ به روش هندسی، نمودار هر دو تابع را در یک دستگاه مختصات رسم می کنیم. پاسخ مجموعه ای است که در آن نمودار f بالاتر از نمودار g باشد.

$$(x-1)^2 = 1 - |x-2| \xrightarrow{|x-2|=x-2} (x-1)^2 = 1 + x - 2 = x - 1$$

$$\Rightarrow x^2 - 3x + 2 = 0 \Rightarrow (x-2)(x-1) = 0 \Rightarrow x = 1, 2$$

$$\Rightarrow a = 1, b = 2 \Rightarrow b-a = 1$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۳۲ حساب دیفرانسیل و انتگرال

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۳

$$3a_{n+1} + 2a_n = 0 \Rightarrow a_{n+1} = -\frac{2}{3}a_n$$

$$a_n = \left(-\frac{2}{3}\right)^{n-1} q \quad \text{است، پس: } q = -\frac{2}{3}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(-\frac{2}{3}\right)^{n-1} = 0$$

باید n را طوری تعیین کنیم که بهازی هر $n \geq n_0$ ، رابطه زیر برقرار باشد:

$$\left| \left(-\frac{2}{3}\right)^{n-1} - 0 \right| < \frac{1}{10} \Rightarrow \left(\frac{2}{3}\right)^{n-1} < \frac{1}{10} \Rightarrow \left(\frac{2}{3}\right)^{n-1} > 10 \Rightarrow n-1 \geq 6 \Rightarrow n \geq 7 \Rightarrow n_0 = 7$$

$$\sqrt{\mathbf{u}^2} = |\mathbf{u}|$$

ابتدا عبارت داده شده را ساده تر می کنیم:

$$\frac{a(\sqrt{3}+2)}{(\sqrt{3}-2)(\sqrt{3}+2)} + b\sqrt{(\sqrt{3}-1)^2} = 3 \Rightarrow -a(\sqrt{3}+2) + b(\sqrt{3}-1) = 3 \Rightarrow (-2a-b) + \sqrt{3}(b-a) = 3 \xrightarrow{\text{گویا a,b}} \frac{a}{(\sqrt{3}-2)(\sqrt{3}+2)}$$

$$\begin{cases} b-a=0 \\ -2a-b=3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=-1 \\ b=-1 \end{cases} \Rightarrow a+b=-2$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{an^k + bn^{k-1} + \dots + c}{a'n^{k'} + b'n^{k'-1} + \dots + c'} = \begin{cases} \infty & k > k' \\ a & k = k' \\ \circ & k < k' \end{cases}$$

: نکته (قاعده پرتوان)

راه حل اول:

$$\sqrt{an^r + bn + c} \underset{n \rightarrow \infty}{\sim} \sqrt{a} \left| n + \frac{b}{ra} \right|$$

: نکته (هم ارزی رادیکالی)

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} ((1 + \frac{1}{n})\sqrt{n^r + n} - n) &= \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^r + n} + \frac{1}{n}\sqrt{n^r + n} - n) = \lim_{n \rightarrow \infty} ((\sqrt{n^r + n} - n) + \frac{\sqrt{n^r + n}}{n}) \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} ((n + \frac{1}{2} - n) + \frac{n}{n}) = \frac{1}{2} + 1 = \frac{3}{2} \end{aligned}$$

راه حل دوم:

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} ((\frac{n+1}{n})\sqrt{n^r + n} - n) \times \frac{(\frac{n+1}{n})\sqrt{n^r + n} + n}{(\frac{n+1}{n})\sqrt{n^r + n} + n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\frac{n+1}{n})^r(n^r + n) - n^r}{\frac{n+1}{n}\sqrt{n^r + n} + n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n}(n+1)^r - n^r}{\frac{n+1}{n}\sqrt{n^r + n} + n} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^r - n^r}{(n+1)\sqrt{n^r + n} + n^r} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^r + 3n^r + 3n + 1 - n^r}{n\sqrt{n^r + n}^r} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n^r}{2n^r} = \frac{3}{2} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow (-\infty)^+} (a[2x] + b[-x]) &= a[(-\infty)^+] + b[3^-] = -6a + 2b \xrightarrow{\text{طبق فرض}} 2 \\ \lim_{x \rightarrow (-\infty)^-} (a[2x] + b[-x]) &= a[(-\infty)^-] + b[3^+] = -7a + 3b \xrightarrow{\text{طبق فرض}} 2 \end{aligned} \Rightarrow \begin{cases} -3a + b = 1 \\ -7a + 3b = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -\frac{1}{2} \\ b = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

$$1 - \cos u = \frac{1}{2} \sin^2 \frac{u}{2}$$

: نکته

$$\sin u \underset{u \rightarrow 0}{\sim} u$$

نکته: اگر f تابعی کراندار و $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = 0$ باشد، آنگاه: $\lim_{x \rightarrow a} g(x) = 0$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1 - \cos x^r}{x^n} \times \sin \frac{1}{x} \right) &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{2} \sin^2 \frac{x^r}{2}}{x^n} \times \sin \frac{1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{2} \left(\frac{x^r}{2} \right)^2}{x^n} \times \sin \frac{1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{2} \frac{x^r}{2}}{x^n} \times \sin \frac{1}{x} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{2} x^{r-n} \times \underbrace{\sin \frac{1}{x}}_{\text{کراندار}}. \end{aligned}$$

باید داشته باشیم $\lim_{x \rightarrow 0} x^{r-n} = 0$. بنابراین باید $0 < r-n < 4$ ، پس $r < n+4$. در نتیجه حد اکثر مقدار طبیعی n برابر ۳ است.

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)-2}{1+x} \stackrel{x=\frac{1}{t}}{=} \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\frac{f(\frac{1}{t})-2}{t}}{1+\frac{1}{t}} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{-t(2-f(\frac{1}{t}))}{t+1} = \frac{-\lim_{t \rightarrow 0} t(2-f(\frac{1}{t}))}{\lim_{t \rightarrow 0} (t+1)} \xrightarrow{\text{طبق فرض}} \frac{-3}{1} = -3$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۵۸ و ۵۹ حساب دیفرانسیل و انتگرال

$$\lim_{n \rightarrow \infty} f\left(\frac{1}{n} - 1\right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \cos \frac{\frac{2\pi}{n}}{\frac{1}{n} - 1 + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \cos \frac{2\pi n}{n} = 1$$

حال هر یک از گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:
گزینه ۱:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} f\left(\frac{1}{2n} - 1\right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \cos \frac{\frac{2\pi}{2n}}{\frac{1}{2n} - 1 + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \cos \frac{\pi}{n} = 1 \quad \checkmark$$

گزینه ۲:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} f\left(\frac{1}{n} - 1\right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \cos \frac{\frac{2\pi}{n}}{\frac{1}{n} - 1 + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \cos n\pi = \begin{cases} 1 & \text{زوج } n \\ -1 & \text{فرد } n \end{cases} \quad \times$$

گزینه ۳:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} f\left(\frac{1}{2n+1} - 1\right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \cos \frac{\frac{2\pi}{2n+1}}{\frac{1}{2n+1} - 1 + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \cos((2n+1)\pi) = 1 \quad \checkmark$$

گزینه ۴:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} f\left(-\frac{1}{n} - 1\right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \cos \frac{\frac{2\pi}{n}}{-\frac{1}{n} - 1 + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \cos(-2n\pi) = 1 \quad \checkmark$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۸۶ حساب دیفرانسیل و انتگرال

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۴

$$\tan \alpha = \cot\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right), \quad \cot \alpha = \frac{1}{\tan \alpha}$$

نکته: $\tan u \sim u$ $u \rightarrow 0$

$$x \rightarrow 0^- \Rightarrow 2-x \rightarrow 2^+ \Rightarrow \frac{\pi}{2-x} \longrightarrow (\frac{\pi}{2})^- \Rightarrow \tan \frac{\pi}{2-x} > 0 \Rightarrow \left| \tan \frac{\pi}{2-x} \right| = \tan \frac{\pi}{2-x}$$

ابتدا با استفاده از مطلب بالا، قدرمطلق را حذف می‌کنیم.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0^-} x \tan \frac{\pi}{2-x} &= \lim_{x \rightarrow 0^-} x \cot\left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{2-x}\right) = \lim_{x \rightarrow 0^-} x \cot \frac{-\pi x}{4-2x} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x}{\tan \frac{-\pi x}{4-2x}} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x}{\frac{-\pi x}{4-2x}} = \lim_{x \rightarrow 0^-} x \times \frac{4-2x}{-\pi x} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{4-2x}{-\pi} = \frac{-4}{\pi} \end{aligned}$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۰۷ حساب دیفرانسیل و انتگرال

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۳

$$\begin{cases} \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{a+[-x]}{x^r-1} = \frac{a-2}{1^+} = -\infty \Rightarrow a-2 < 0 \Rightarrow a < 2 \\ \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{a+[-x]}{x^r-1} = \frac{a-1}{1^-} = -\infty \Rightarrow a-1 > 0 \Rightarrow a > 1 \end{cases} \Rightarrow 1 < a < 2$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۸۹ حساب دیفرانسیل و انتگرال

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۳

$$[x] + [-x] = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

با استفاده از نکته بالا، داریم:

$$f(x) = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

با جایگذاری در ضابطه $g(x)$ داریم:

$$g(x) = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ f(x) + k & x \notin \mathbb{Z} \end{cases} = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1+k & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

برای اینکه $g(x)$ روی \mathbb{R} پیوسته باشد، باید داشته باشیم:

$$-1+k = 0 \Rightarrow k = 1$$

مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه های ۹۹ و ۱۰۰ حساب دیفرانسیل و انتگرال

نکته: تابع $y = f(x)[g(x)]$ در نقطه ای مانند $x = a$ که $g(a)$ عددی صحیح و غیر مینیمم نسبی است، با شرط $f'(a) \neq 0$ ناپیوسته است.

نکته: تابع $y = f(x)[g(x)]$ در نقطه ای مانند $x = a$ که $f(a) = 0$, $g(a)$ پیوسته است.

$$x < 1: \quad f(x) = x[\lceil x \rceil]$$

این تابع در نقاطی که $\lceil x \rceil$ عدد صحیح و x غیر صفر است، ناپیوسته می باشد.

$$\forall x \in \mathbb{Z} \xrightarrow{-1 < x < 1} x = -\frac{1}{2}, \dots, \frac{1}{2} \xrightarrow{x \neq 0} x = \frac{-1}{2}, \frac{1}{2}$$

$$x = 1: \quad \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} x[\lceil x \rceil] = 1, \quad \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} [\lceil x \rceil] = 1 \xrightarrow{f(1)=1} \text{پیوسته است}$$

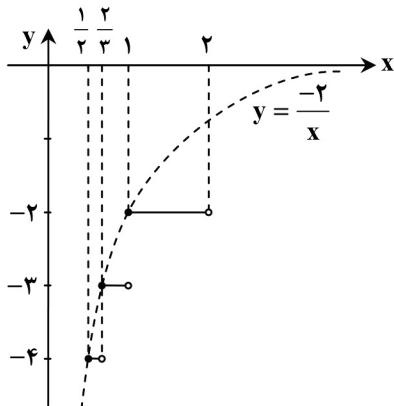
$$x > 1: \quad f(x) = [\lceil x \rceil]$$

این تابع در نقاطی که $\lceil x \rceil$ عدد صحیح است، ناپیوسته می باشد.

$$\lceil x \rceil \in \mathbb{Z} \xrightarrow{1 < x < 2} x = \sqrt{2}, \sqrt{3}$$

بنابراین تابع داده شده در ۴ نقطه به طول های $\frac{1}{2}, \sqrt{2}, \sqrt{3}$ و $\frac{1}{2}$ ناپیوسته است.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه های ۹۹ و ۱۰۰ حساب دیفرانسیل و انتگرال

باید x هایی را بیابیم که $\frac{2}{x}$ عددی صحیح و غیر مینیمم نسبی است.

$$\begin{aligned} \frac{1}{2} \leq x < 2 &\Rightarrow \frac{1}{4} \leq \frac{x}{2} < 1 \Rightarrow 1 < \frac{2}{x} \leq 4 \Rightarrow -4 \leq -\frac{2}{x} < -1 \\ -\frac{2}{x} = -4 &\Rightarrow x = \frac{1}{2} \quad \text{مینیمم نسبی است} \\ -\frac{2}{x} = -3 &\Rightarrow x = \frac{2}{3} \\ -\frac{2}{x} = -2 &\Rightarrow x = 1 \end{aligned}$$

بنابراین $(x, f(x))$ در ۲ نقطه از $(-\frac{1}{2}, 2)$ ناپیوسته است.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۰۱ حساب دیفرانسیل و انتگرال

نکته (قضیه بولزانو): اگر تابع f در $[a, b]$ پیوسته و $f(a)f(b) < 0$ باشد، آنگاه حداقل یک عدد مانند c در بازه (a, b) وجود دارد که

برای آنکه فقط یکی از دو ریشه معادله $x^2 - (m-1)x + 2m - 7 = 0$ در بازه $(-1, 1)$ قرار بگیرد، کافی است داشته باشیم:

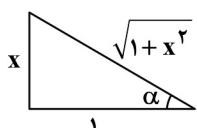
$$f(1)f(-1) < 0 \Rightarrow (1-(m-1)+2m-7)(1+(m-1)+2m-7) < 0 \Rightarrow (m-5)(3m-7) < 0 \Rightarrow \frac{7}{3} < m < 5$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۱۴ حساب دیفرانسیل و انتگرال

نکته: خط $y = L$ را مجانب افقی نمودار تابع f می نامیم، هرگاه $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = L$ یا $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = L$

$$\left\{ \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow +\infty} \sin(\tan^{-1} x) = \sin(\tan^{-1}(+\infty)) = \sin(\frac{\pi}{2}) = 1 \Rightarrow y = 1 : \text{مجانب افقی} \\ \lim_{x \rightarrow -\infty} \sin(\tan^{-1} x) = \sin(\tan^{-1}(-\infty)) = \sin(-\frac{\pi}{2}) = -1 \Rightarrow y = -1 : \text{مجانب افقی} \end{array} \right.$$

فاصله این دو خط برابر است با: $2 - (-1) = 3$

$$\sin(\tan^{-1} x) = \sin \alpha \quad \text{و} \quad \tan \alpha = x$$

راه حل دیگر: اگر فرض کنیم $\tan^{-1} x = \alpha$, آنگاه داریم:

با توجه به شکل داریم:

$$\sin \alpha = \frac{x}{\sqrt{1+x^2}} \Rightarrow f(x) = \frac{x}{\sqrt{1+x^2}}$$

این تابع فقط مجانب افقی دارد که به صورت زیر محاسبه می شوند:

$$\left\{ \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{\sqrt{1+x^2}} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{|x|} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{x} = 1 \Rightarrow y = 1 : \text{مجانب افقی} \\ \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x}{\sqrt{1+x^2}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x}{|x|} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x}{-x} = -1 \Rightarrow y = -1 : \text{مجانب افقی} \end{array} \right.$$

بنابراین فاصله خطوط مجانب این تابع برابر است با: $2 - (-1) = 3$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۱۹ حساب دیفرانسیل و انتگرال

نکته: مجذوب مایل نمودار تابع $f(x)$ (در صورت وجود)، خطی مانند $y = ax + b$ است که در آن:

$$a = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x}, \quad b = \lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - ax)$$

ابتدا ضابطه تابع را تشکیل می‌دهیم:

$$g(x) = x \sqrt{\frac{x}{x+1}}$$

مجذوب قائم تابع است. برای یافتن مجذوب مایل داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} a = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{g(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt{\frac{x}{x+1}} = 1 \\ b = \lim_{x \rightarrow \infty} (g(x) - x) = \lim_{x \rightarrow \infty} x \left(\sqrt{\frac{x}{x+1}} - 1 \right) = \lim_{x \rightarrow \infty} x \left(\frac{\frac{x}{x+1} - 1}{\sqrt{\frac{x}{x+1}} + 1} \right) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-\frac{x}{x+1}}{\sqrt{\frac{x}{x+1}} + 1} = -\frac{1}{2} \end{array} \Rightarrow y = x - \frac{1}{2} \right.$$

در نتیجه محل تقاطع خطوط مجذوب این تابع عبارت است از:

$$A \left| \begin{array}{c} -1 \\ -\frac{3}{2} \\ \hline 2 \end{array} \right.$$

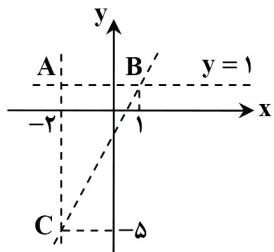
▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۱۹ حساب دیفرانسیل و انتگرال

در ابتداء می‌دانیم $-x$ مجذوب قائم تابع است. حال ضابطه تابع را ساده‌تر می‌کنیم.

$$f(x) = x - \sqrt{\frac{x^3 + 8 - 8}{x+2}} = x - \sqrt{x^3 - 2x + 4 - \frac{8}{x+2}} = x - \sqrt{(x-1)^3 + 3 - \frac{8}{x+2}}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} x - |x-1| : \begin{cases} \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x - (x-1)) = 1 \Rightarrow y = 1 & \text{مجذوب افقی} \\ \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (x + (x-1)) \Rightarrow y = 2x-1 & \text{مجذوب مایل} \end{cases}$$

حال خطوط مجذوب را در یک دستگاه رسم می‌کنیم:

با توجه به شکل، مساحت مثلث موردنظر برابر است با:

$$S_{\triangle ABC} = \frac{1}{2} AB \times AC = \frac{1}{2} (3)(6) = 9$$

* ... * ۱۱۹ * * * * ساده * صفحه ۹ هندسه تحلیلی و جبر خطی